

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-ZA-OSZP2/Z/2019/028355/Mac zo dňa 13. 06. 2019 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k projektovej dokumentácii navrhovanej činnosti „**Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec**“. Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia (vyhotovili: Ing. Juraj KOTRBANEC a Ing. Ivana MILCOVÁ - GeoBan Žilina, s.r.o., Bytčická 89, Žilina, apríl 2019).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej dokumentácie pre povolenie banskej činnosti v dobývacom priestore Rajec „**Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec**“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom/ťažobnou organizáciou navrhovanej činnosti „**Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec**“ je spoločnosť DOLKAM Šuja a. s., 015 01 Rajec. Predmetom navrhovanej činnosti je pokračovanie ťažby dolomitov na prevádzke vyhradeného ložiska s určeným dobývacím priestorom Rajec, ktoré je v súčasnosti dobývané v časti Krátka, na základe Rozhodnutia o povolení banskej činnosti v dobývacom priestore Rajec podľa schváleného *Plánu otvárk, prípravy a dobývania na roky 2011 – 2021 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, DP Rajec*. V období nasledujúcich rokov je predpokladaná výška ročnej ťažba do 450 000 t, na vyčlenenom priestore 15,4 ha, kde sa nachádza celkovo 10 818 600 t dolomitov.

Výhradné ložisko dolomitov Rajec - Šuja s určeným dobývacím priestorom Rajec sa nachádza pri obci Šuja, v katastrálnych územiach Rajec a Rajecká Lesná, v okrese Žilina. Jedná sa o rozsiahle ložisko dolomitov o výmere 15,4 ha, ktoré bolo v severnej časti pôvodne rozdelené na päť samostatných lomov, v ktorých sa ťažba v súčasnosti nevykonáva. Ložisko

je overené v smernej dĺžke 1 300 m v SJ smere, šírky od 400 do 1 100 m, v priemere 600 m. Je tvorené dolomitmi, ktoré sú masívne, prevažne bielosivej farby.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona NR SR č.525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 53 ods. 1 písm. c) a § 56 písm. b) zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, po ukončení zisťovacieho konania podľa § 29 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o posudzovaní navrhovanej činnosti „Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec“, ktorej navrhovateľom je DOLKAM Šuja a.s., 0151 01 Rajec, na základe vykonaného správneho konania podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydal rozhodnutie (č. 2272/2019-1.7/ss, 8781/2019, dňa 14.02.2019), že navrhovaná činnosť „**Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec**“ sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. Pre uvedenú činnosť je preto možné podať návrh na začatie povoľovacieho konania podľa osobitých predpisov.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva posúdenie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov nie je postačujúce a navrhovaná činnosť „**Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec**“ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti „*Plán otváranky, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa jedného útvaru podzemnej vody, a to útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK200140KF Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry (tabuľka č.1). Vo vzťahu k článku 4.7 RSV ide o posúdenie vplyvu uvedenej navrhovanej činnosti na tento vodný útvar. Útvary podzemnej vody kvartérnych sedimentov ako aj útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK200140KF	Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry	1125,987	dobry	dobry

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Posúdenie dokumentácie pre povolenie banskej činnosti v dobývacom priestore Rajec „*Plán otváranky, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania ťažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK200140KF

Podľa predloženej dokumentácie pre povolenie banskej činnosti v dobývacom priestore Rajec „*Plán otváranky, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec*“, výhradné ložisko dolomitov Rajec - Šuja s určeným dobývacím priestorom Rajec je v súčasnosti dobývané v časti Krátka, na základe Rozhodnutia o povolení banskej činnosti v dobývacom priestore Rajec podľa *Plánu otváranky, prípravy a dobývania na roky 2011 – 2021 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, DP Rajec č.425-3982/2010*, zo dňa 29.11.2010, ktorý vydal Obvodný banský úrad v Prievidzi.

Hydrogeologické pomery ložiska sú jednoduché. Ložiskový masív je tvorený dolomitmi s pomerne vysokým stupňom rozrušenia a materiál obsahuje všetky frakcie od múčky po hrubú drť až celistvé bloky neporušeného dolomitu.

Výskyt prírodných liečivých vôd a prírodných stolových minerálnych vôd sa na predmetnom ložisku nenachádza. Horniny sú rôzne priepustné, čiastočne zvodnené po puklinách. Hladina podzemnej vody bola v predošlých hydrogeologických prieskumoch zaznamenaná len v niektorých vrtoch v JZ a JV časti ložiska, na úrovni cca 484-523 m n. m. K doplňovaniu zásob podzemnej vody dochádza prevažne priesakom zo smeru od JZ. Migrácia vody do lomu zo smeru od JZ je predovšetkým doplňovaná infiltráciou zo zrážok.

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie SR dobývací priestor Rajec patrí do rajónu QP 029 Paleogén a kvartér častí Žilinskej kotliny a východného okraja Súľovských vrchov. Pramene a pramenné oblasti sa v dotknutom území nevyskytujú. V širšom okolí ložiska vyvierajú viaceré prameňové oblasti o premenlivej výdatnosti (prevažne malej do 0,5 l/s), ktoré vytvárajú potôčiky vlietajúce sa do Rajčianky. Na predmetnom ložisku vyhradeného nerastu dolomitov nie je výskyt žiadnych vodných tokov.

Stručný popis navrhovanej činnosti

Dobývacia metóda

Ťažobné práce podľa predloženého *Plánu otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec* budú pokračovať v ťažbe južnej ťažobnej lomovej steny v priestore s miestnym názvom Krátka do vzdialenosti 4 m od hranice dobývacieho priestoru. Priestor ťažby je v južnej nerozfáranej časti ťažobného priestoru zbavený vrchnej zahlinenej časti dolomitov.

Ťažobné práce

Priestor plánovanej ťažby je z väčšej časti rozfáraný v ťažobných rezoch, v menšej časti, južne až juhozápadne od otvoreného ťažobného svahu je priestor pripravený na ťažbu, je zbavený porastov a zbavený zahlinenej vrchnej vrstvy.

Ťažobné práce začnú v plánovanom priestore ťažbou suroviny v ťažobnom reze E 605.

Označenie ťažobného rezu číslom E 605 označuje nadmorskú výšku päty popisovaného ťažobného rezu. Ťažobný rez E 605 má v najvyššom mieste výšku až 25 m. Preto je jeho ťažba rozdelená do dvoch výškových rezov a to: vyššia časť s pätou v nadmorskej výške 620 m n.m. a nižšia časť s pätou v nadmorskej výške 605 m n.m. Obidve výškové úrovne ťažobného rezu E 605 sú oddelené korunou nižšej časti ťažobného rezu E 605 v nadmorskej výške 620 m n.m.

Ťažobný rez bude dotiažený po jeho záverečnú pozíciu, prípadne po vytvorení dostatočného predpolia ťažbou ťažobného rezu E 605 (priestoru na dostatočný pohyb a prácu ťažobných strojov a ťažobných mechanizmov) môže organizácia začať ťažbu v ťažobnom reze s označením E 590.

Ťažba v ťažobnom reze E 590 začne po dotiažení ťažobného rezu E 605, alebo po vytvorení dostatočného predpolia na vrstevnici 590 m n.m. a bude pokračovať juhozápadným až južným smerom do priestoru rozšíreného dobývacieho priestoru.

Po vytvorení predpolia ťažbou suroviny v ťažobnom reze E 590 môže začať ťažby v ťažobnom reze E 575.

Ťažobný rez E 500 sa začne ťažiť na päte jestvujúceho ťažobného rezu E 496 a bude čiastočne ťažený v mocnosti asi 10 m až po dosiahnutí pozície päty jestvujúceho ťažobného rezu E 506, odkiaľ bude jeho výška postupne dosahovať plánovaných 15 m.

Spôsob rozpojovania hornín

Rozpojovanie suroviny bude vykonávané pomocou trhacích prác metódou clonových odstrelov a podľa potreby tiež odstrelmi malého rozsahu

- Trhacie práce veľkého rozsahu budú vykonávané podľa Generálneho projektu trhacích prác veľkého rozsahu.
- Trhacie práce malého rozsahu budú vykonávané strelmajstrami výrobné podľa technologického postupu trhacích prác malého rozsahu.
- Rozpojovanie nadmerných kusov suroviny vzniknutých pri trhacích prácach bude vykonávané pomocou sekundárnych odstrelov.

Rozpojená surovina je nakladaná čelným kolesovým nakladačom na nákladné automobily, ktoré surovinu odvážajú na ďalšie spracovanie v technologickej linke umiestnenej v severnej časti dobývacieho priestoru.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti „*Plán otvárkovej prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec*“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry.

Útvar podzemnej vody SK200140KF

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK200140KF Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 1125,987 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vyčísl'ované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávací vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd

pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup hodnotenia (testovania) chemického stavu útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôbený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúzných a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody po realizácii navrhovanej činnosti

I. počas ťažobnej činnosti

Počas realizácie ťažby nerastnej suroviny/dolomitov vo výhradnom ložisku dolomitov Rajec – Šuja s určeným dobývacím priestorom Rajec, ktoré je v súčasnosti dobývané v časti Krátka podľa *Plánu otvárk, prípravy a dobývania na roky 2011 – 2021 pre ložisko dolomitov Rajec - Šuja, DP Rajec*, vzhľadom na postup ťažby, ktorý je uvažovaný v pokračovaní ťažby v otvorených ťažobných rezoch južným smerom ako aj vzhľadom na hydrogeologické pomery záujmového územia (hladina podzemnej vody bola v predošliých hydrogeologických prieskumoch zaznamenaná len v niektorých vrtoch v JZ a JV časti ložiska, na úrovni cca 484-523 m n. m.), vplyv realizácie navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec*“ na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry sa nepredpokladá.

II. po ukončení ťažobnej činnosti

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec*“ (ťažba stavebného kameňa) po jej ukončení, kedy bude vykonaná spätná rekultivácia vydobytého územia, sa jej vplyv na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry nepredpokladá.

Záver:

Na základe odborného posúdenia predloženého materiálu/dokumentácie pre povolenie banskej činnosti v dobývacom priestore Rajec „*Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec*“ situovanej v čiastkovom povodí Váhu, v útvaru podzemnej vody SK200140KF Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry, možno predpokladať, že vplyv realizácie navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry ako celku sa nepredpokladá.

Útvary podzemnej vody kvartérnych sedimentov ako aj útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

Na základe uvedených predpokladov navrhovaných činností „Plán otvárk, prípravy a dobývania rok 2018 pre ložisko dolomitov Rajec – Šuja, dobývací priestor Rajec I“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Simona Bullová

V Bratislave, dňa 25. júna 2019

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA
32